

La tribuna

L'Estat social no està superat

El mercat és necessari, però la intervenció pública és imprescindible

JAUME
Bartumeu

Ahir vam celebrar la nostra festa nacional del dia de la Constitució. Una Constitució que ja té dinou anys i que ens va llegar el segle XX.

Celebrem aquest aniversari quan hi ha instal·lat als setials del Govern, un moviment polític (DA) que ens voldria convèncer que l'Estat de dret, democràtic i social de la Constitució del 1993 ja està desfasat.

Que no és eficient –santa paraula!– amb la qual acostumen a començar des dels seus púlpits el sermó neoliberal.

Aquesta ideologia vol saltar-se alegrement el llegat de la Constitució del 1993: l'Estat de dret, democràtic i social, amb els seus quatre pilars que són la protecció social, el dret al treball (i a la negociació col·lectiva) els serveis públics i les polítiques econòmiques –pressupostària, comercial, reguladora de l'activitat financera i bancària– de suport a l'activitat econòmica.

Quatre pilars que es troben en l'articulat del text constitucional.

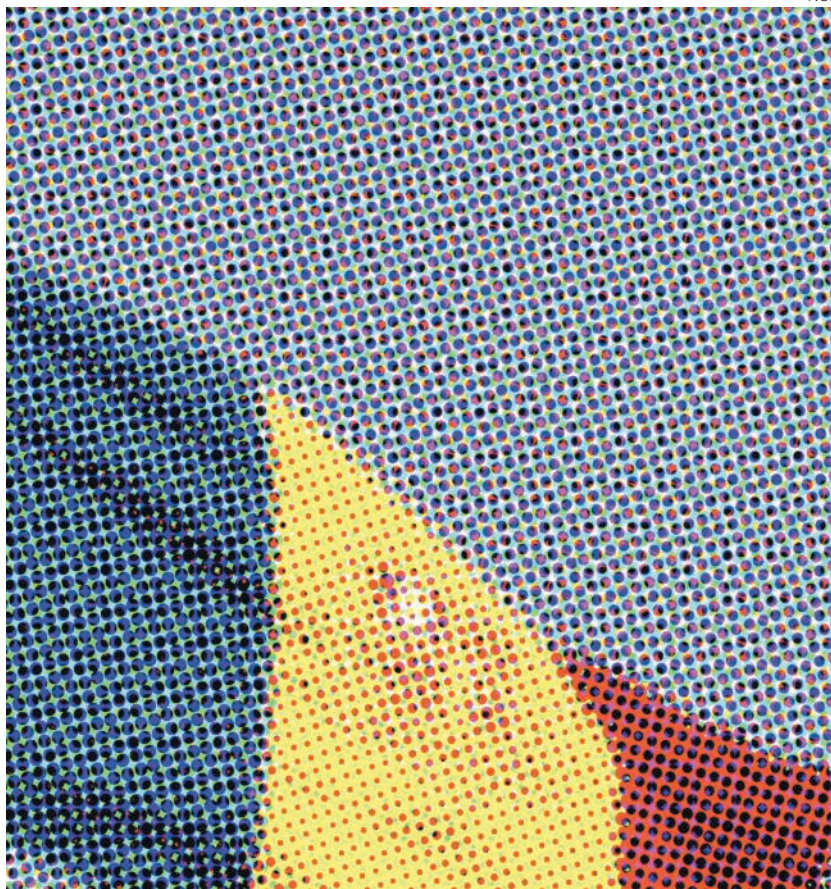
Ara la ideologia liberal, dominant al Govern i a la majoria del Consell General, pretén que l'Estat social dissenyat a la Constitució està superat.

OBLIDEN que les seves arrels venen de molt abans.

Obliden sobretot el balanç de les reformes liberals en l'àmbit internacional.

Als Estats Units i a bona part d'Europa el sector financer i bancari s'ha liberalitzat molt i és pel seu descontrol que l'any 2008 va començar l'esclat de la crisi econòmica internacional.

Per molt greu que els sàpiga als neoliberals, no vivim en mig d'una economia de mercat aïllada sinó en

La intervenció pública no és necessària només per pal·liar les imperfeccions del mercat: té una acció positiva pròpia per la cohesió i la justícia social

una economia amb mercat i intervenció pública.

I més exactament potser, la nostra economia, com l'europea, es compona de mercat, de capital, d'intervenció pública i d'economia social.

¿Quin pes s'ha de donar a l'una o a l'altra? ¿S'ha d'admetre un endeutament, que no és un mal intrínsec, si així es facilita l'inici d'activitats econòmiques, ja siguin públiques o privades?

Són preguntes que s'han de tornar a situar al centre del debat democràtic.

Els socialdemòcrates defensem l'economia de mercat definida a l'article 28 de la Constitució.

Aquesta defensa comporta haver de repensar el funcionament de l'economia, que no pot ser només una suma de relacions d'intercanvis individuals.

Però avui la teoria econòmica dominant, representada fins a la caricatura pel govern «dels millors» d'Antoni Martí, es mou com peix a l'aigua. «Al principi són els mercats...» i la resta ve al darrere, amb la intervenció pública, alguna vegada justificada, diuen,... però únicament per pal·liar les imperfeccions del mercat i per realitzar el programa del mercat.

En aquest món –bombolla de l'eficiència– l'objectiu que tenen és atansar-se als resultats, suposa-

dament òptims, que s'obtidrien si la lliure concurrència fos perfecta.

Avui volen socialitzar les pèrdues per poder així privatitzar els beneficis demà.

EN L'EDICIÓ del 22 de gener d'enguany de EL PERIÒDIC D'ANDORRA, **Cèsar Garcia**, des de la seva Finestra Oberta parlava de vells drets i ens recordava que qui «... està patint més estretors són els que volen entrar al mercat i els que ja n'han sortit, és a dir els joves i els vells». I ens recordava l'escriuidora xifra de quatre mil padrins que han de malviure amb 400 euros al mes.

I vull citar encara al **Cèsar Garcia**: «És un atemptat a la dignitat que algú hagi de veure's en una situació d'indefensió econòmica després d'haver passat una vida treballant per aixecar un país que va arribar a tenir una renda per càpita envejable».

No ho hauria sabut escriure millor. I en aquesta mateixa línia també vull citar al nostre amic **Patxi López**, lehendakari del País Basc, que declarava fa tot just quinze dies «no sacrificaré els serveis públics d'Euskadi per obtenir un dèficit menor, tot i que hi hagi qui ho prefereixi».

Aquí tenim dos clars exemples del perquè la intervenció pública és necessària. I no pas solament per pal·liar les imperfeccions del mercat: té una acció positiva pròpia per la cohesió i la justícia social.

Ara bé, aquí hi ha la diferència entre DA i el PS: s'ha d'acceptar i prendre en consideració que el conjunt de la societat no es pot reduir al joc de les parts econòmicament fortes, ni l'interès general als interessos particulars.

Per això m'agrada recordar que els socialdemòcrates, a Andorra i arreu d'Europa, defensem els serveis públics perquè molt sovint són el patrimoni d'aquells que no en tenen cap altre. ≡

President del grup parlamentari socialdemòcrata